

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۷۳. وضعیت حضور دستگاه‌های اجرایی از حیث مبانی حقوقی و قانونی

و عمده تغییرات آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶

حضور دستگاه‌های اجرایی در بودجه: مبانی قانونی و حقوقی

تهیه و تنظیم بودجه کل کشور به تبعیت از دو قانون اصلی برنامه و بودجه و محاسبات عمومی صورت می‌پذیرد، اگرچه قوانین دیگری نیز مراحل مختلف انجام کار را تحت تأثیر قرار می‌دهند. طبق ماده (۱۲) قانون برنامه و بودجه (مصوب سال ۱۳۵۱) «اعتبارات طرح‌های عمرانی در قالب برنامه اجرایی همراه با اعتبارات جاری دستگاه‌های اجرایی در بودجه کل کشور منظور و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد». همچنین طبق ماده (۶۸) قانون محاسبات عمومی «بودجه هریک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و واحدهای وابسته به آنها باید به طور کامل و جداگانه در بودجه کل کشور درج شود».

علاوه بر این، اصل پنجاه و دوم قانون اساسی تصویب بودجه (تعیین اعتبارات مصوب) را از اختیارات مجلس شورای اسلامی می‌داند و طبق اصل پنجاه و سوم قانون اساسی کلیه پرداخت‌ها به دولت «در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌گیرد». طبق اصل پنجاه و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «دیوان محاسبات کشور به کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحا از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند و به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حسابرسی می‌کند که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد». بنابراین با توجه به مراتب مزبور تصویب اعتبارات کلیه دستگاه‌های اجرایی توسط مجلس شورای اسلامی ضروری است.

در بررسی‌های بودجه‌ای و در مراحل مختلف تهیه و تنظیم، تصویب و اجرا، محور اصلی مذاکرات و تصمیم‌گیری‌ها، دستگاه‌های اجرایی است، بنابراین ذکر چند نکته در ارتباط با وضعیت دستگاه‌های اجرایی که تاکنون در قوانین سنواتی حضور داشته‌اند ضروری است:

۱. تاکنون قوانین متعددی در مقام تعریف دستگاه‌های اجرایی به تصویب رسیده است که آخرین اراده قانونگذار در این خصوص را می‌توان تعریف دستگاه‌های اجرایی در ماده (۱) قانون برنامه ششم توسعه دانست که بیان می‌دارد: «دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت ماده (۱۱۷) اصلاحی آن قانون مصوب ۱۳۸۶ و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور». البته در مواد (۱) الی (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به آنها اشاره شده است که براساس ماده (۵) قانون مذکور، در تعریفی عام «کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند».

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۳۴۸

شماره چاپ:

۷۶۰

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۹/۲۱

معاونت پژوهش‌های

اقتصادی

دفاتر: مطالعات

اقتصاد بخش عمومی

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۳۰۱۵۷۳۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۱۱/۴

۱. دستگاه اجرایی طبق بند «۱۱» ماده (۱) همین قانون، شامل وزارتخانه‌ها، نیروهای مسلح، استانداری‌ها، شهرداری‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، شرکت دولتی و... تعریف شده است که عهده‌دار اجرای قسمتی از برنامه سالیانه هستند.

هریک از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های دولتی نیز در مواد (۱) الی (۴) همین قانون تعریف شده‌اند و مطابق ماده (۲) قانون مذکور، مؤسسه دولتی «واحد سازمانی مشخصی است که به‌موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که برعهده یکی از قوای سه‌گانه و سایر مراجع قانونی می‌باشد، انجام می‌دهد. کلیه سازمان‌هایی که در قانون اساسی نام برده شده است در حکم مؤسسه دولتی شناخته می‌شود».

بنابراین با توجه به این تعریف دایره مؤسسات دولتی اختصاصی به قوه مجریه ندارد و منظور از دولتی در اینجا کلیه قوای سه‌گانه می‌باشد و همچنین مطابق ذیل تعریف مذکور مبنی بر شناختن کلیه سازمان‌هایی که در قانون اساسی نام برده شده است به‌عنوان مؤسسه دولتی، نهادهایی همچون مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان که در قانون اساسی نام برده شده‌اند از لحاظ تعریف در زمره «مؤسسات دولتی» و در نتیجه از جمله «دستگاه‌های اجرایی» می‌باشند. در عین حال قوه مقننه و قوه قضائیه که قانون خاص و جداگانه دارند در لوایح بودجه سنواتی دارای ردیف بودجه مستقل خواهند بود.

لذا با عنایت به تعریف ارائه شده از دستگاه‌های اجرایی و اجزای آن، این‌گونه برداشت می‌شود که اراده قانونگذار بر این بوده است که کلیه دستگاه‌ها و نهادهای حاکم در جمهوری اسلامی ایران که از شخصیت حقوقی مستقل برخوردارند در قالب یکی از عناوین وزارتخانه، شرکت دولتی، مؤسسه دولتی و یا مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی و عنوان عام دستگاه اجرایی قرار داشته باشند. به‌نظر می‌رسد این امر با هدف اعمال حاکمیت قانون و تحت شمول قوانین عام قرار دادن کلیه قوا و نهادهای حکومتی و ایجاد نوعی انتظام در اداره امور عمومی می‌باشد.

۲. در قوانین بودجه ردیف‌هایی منظور می‌شود که برخی از آنها در عین وابستگی به دستگاه‌های اجرایی و برخی دیگر به‌عنوان بخشی از تشکیلات دستگاه اجرایی تلقی شده و با وجود آنکه خلاف ماده (۶۸) قانون محاسبات عمومی می‌باشند، دارای کارکردهای بودجه‌ای مستقل هستند. به‌عنوان مثال، می‌توان موارد زیر را ذکر کرد: نهاد ریاست‌جمهوری - معاونت امور زنان و خانواده، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام - مرکز تحقیقات استراتژیک، وزارت کشور - سازمان امور اجتماعی کشور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری و ردیف‌های بسیاری از این قبیل که در قوانین بودجه سالیانه قابل مشاهده است. حتی ردیف‌های دیگری نیز وجود دارد که در ارتباط با واحدهای مدیریتی مشخص نیست و صرفاً با موضوع فعالیت‌های ویژه است. از این جمله ردیف‌های نهاد ریاست‌جمهوری - کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی، وزارت کشور - پرداخت خسارت ویژه به اشخاص حقیقی، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - خرید سلاح، تجهیزات و تقویت بنیه انتظامی همگی نمونه‌هایی قابل ارائه هستند. ایجاد هر یک از ردیف‌های مزبور به‌منزله ایجاد یک مرکز مدیریتی و مالی، ذیحسابی و روش‌های اجرایی خاص است که در عمل چیزی بجز تجزیه مدیریت دستگاه‌های اجرایی و خروج از انسجام و حاکمیت مستقیم آنها نخواهد بود.

۳. فقدان تعریف دقیق و موازین تشخیص صلاحیت حقوقی و اداری دستگاه‌های اجرایی برای حضور در فرآیند بودجه‌ای و پاسخگویی به مسئولیت‌های محاسباتی سبب بروز مشکلاتی در ساختار مالی و اقتدار سیاسی - نظارتی و عرصه‌های مدیریتی غیرشفاف و افزایش هزینه‌های پشتیبانی وظایف بخش عمومی شده است. اصلاح وضعیت فعلی نیازمند بازشناسی مسئولیت‌های قوه مجریه و تعریف دقیق سازمان اداری و اجرایی کشور است که ایفای مسئولیت‌های مزبور را برعهده دارند. این امر ضمن شناسایی حقوق قوه مجریه در خصوص اختیارات، مسئولیت‌ها و وظایف، حقوق قوه مقننه را به‌عنوان مرجع تصویب‌کننده بودجه دستگاه‌های اجرایی بهتر به رسمیت شناخته و نقش آن را واضح‌تر می‌نماید.

۴. اصول طبقه‌بندی ردیف بودجه‌ای مستقل در دستگاه‌های اصلی: ملاک اصلی دستگاه‌های اجرایی از حیث داشتن ردیف بودجه‌ای مستقل، قانون تأسیس یا قانون شرح وظایف آنهاست، از دیدگاه حقوقی مسئولیت‌های قوه مجریه به‌موجب قانون معین می‌شود و از طریق وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی^۱ به مرحله اجرا درمی‌آید. در این خصوص رعایت اصول و

۱. ماده (۱۳۰) قانون محاسبات عمومی بیان می‌دارد که: «از تاریخ تصویب این قانون ایجاد یا تشکیل سازمان دولتی با توجه به مواد (۲)، (۳) و (۴) این قانون منحصراً به‌صورت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی مجاز خواهد بود. کلیه مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته به دولت و سایر دستگاه‌های دولتی که به‌صورتی غیر از وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی ایجاد شده و اداره می‌شوند مکلفند حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ اجرای این قانون با رعایت مقررات مربوط وضع خود را با یکی از سه وضع حقوقی تطبیق دهند والا با انقضای این فرصت مؤسسه دولتی محسوب و تابع مقررات این قانون

قواعد حقوقی و قانونی لازم است که در ادامه به آنها اشاره خواهد شد:

بنابراین دستگاه‌های دارای ردیف بودجه‌ای مستقل عبارتند از :

- تمام دستگاه‌هایی که قانون تأسیس یا اساسنامه آنها به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است و ردیف اصلی بودجه‌ای برای آنها در نظر گرفته شده است و دستگاه‌هایی که توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای قانون تأسیس و اساسنامه بوده‌اند نیز ردیف مستقل گرفته‌اند، مگر آنکه طبق قانون تأسیس یا اساسنامه، دستگاه مزبور دارای شخصیت حقوقی مستقل نبوده یا دارای استقلال مالی نباشد.

- تمام وزارتخانه‌ها (صرفنظر از داشتن یا نداشتن قانون تأسیس)،

- دستگاه‌های مندرج در قانون اساسی،

- نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری،

- دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، همچنین مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی ذیل دستگاه‌های مربوط طبقه‌بندی می‌شوند.

- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری و معاونت اجرایی رئیس‌جمهور به دلیل اینکه دستگاه اجرایی نبوده، بلکه معاونت یک دستگاه اجرایی است باید زیرمجموعه نهاد ریاست‌جمهوری آورده شوند.^۱

- مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی و برخی عناوین مشابه مربوط به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (که مربوط به دانشگاه‌ها نیستند) ذیل وزارتخانه‌های مربوط انتقال می‌یابند و طبقه‌بندی می‌شوند.

- دانشکده‌ها و مراکز آموزش عالی و مراکز آموزشی و پژوهشی جدید در هر سال ذیل دستگاه مادر طبقه‌بندی شوند و فقط دانشگاه‌های مادر دارای ردیف مستقل هستند. ذکر این نکته ضروری است که بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی دارای مجوز تأسیس از مراجع ذیصلاح (غیر از مجلس) هستند و همچنان نیاز است که تصمیم واحدی در خصوص مجموعه آنها اتخاذ شود.

- مؤسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی ذیل دستگاه‌های مربوط طبقه‌بندی شوند.

۵. تغییر در عناوین و ردیف‌های دستگاه‌های اجرایی (در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷)

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ تغییرات دستگاه‌ها و ردیف‌ها از حیث وضعیت ردیف بودجه‌ای زیر اعمال شده است:

● ۱۵ ردیف یا دستگاه که برای بار اول به صورت مستقل و به عنوان دستگاه اصلی ذکر شده‌اند که عبارتند از:

۱. قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا (ص) (کد دستگاه ۱۱۱۵۰۰)

۲. پژوهشگاه هوافضا (کد دستگاه ۱۱۳۵۰۶)

۳. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی (کد دستگاه ۱۱۳۵۱۰)

۴. پژوهشگاه مواد و انرژی (کد دستگاه ۱۱۳۵۳۷)

۵. پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران (کد دستگاه ۱۱۳۵۵۰)

۶. پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی (کد دستگاه ۱۱۳۵۶۵)

۷. پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله (کد دستگاه ۱۱۳۵۶۶)

۸. پژوهشگاه دانش‌های بنیادی (کد دستگاه ۱۱۳۵۶۷)

۹. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه (کد دستگاه ۱۱۳۵۷۳)

در مورد مؤسسات دولتی خواهند بود. تبصره - نهادها و مؤسساتی که در جریان تحقق انقلاب اسلامی و یا پس از آن بنا به ضرورت‌های انقلاب اسلامی به وجود آمده‌اند و تمام یا قسمتی از اعتبارات مورد نیاز خود را از محل اعتبارات منظور در قانون بودجه کل کشور مستقیماً از خزانه دریافت می‌نمایند، در صورتی که وضعیت حقوقی آنها به موجب قانون معین نشده باشد، مکلفند طرف مدت مذکور در این ماده وضع حقوقی خود را با یکی از مواد (۲)، (۳)، (۴) و (۵) این قانون تطبیق دهند.

۱. همانند معاونت حقوقی - پژوهش‌های حقوقی و تنفیح قوانین و حل اختلاف دعاوی و تأیید صلاحیت که ذیل نهاد ریاست‌جمهوری ذکر شده است.

۲. از ردیف ۲ تا ردیف ۱۲ کلیه این پژوهشگاه‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ به عنوان یک ردیف فرعی و ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (با کد ۱۱۳۵۰۰) ذکر شده بودند.

۱۰. پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی (کد دستگاه ۱۱۳۵۷۵)
 ۱۱. پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (کد دستگاه ۱۱۳۵۷۶)
 ۱۲. پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست‌فناوری (کد دستگاه ۱۱۴۵۰۴)
 ۱۳. سازمان مدارس غیردولتی و مرکز توسعه مشارکت‌های مردمی (کد دستگاه ۱۲۷۵۱۲)^۱
 ۱۴. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - مؤسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشور (کد دستگاه ۱۲۹۱۲۰)^۲
 ۱۵. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی مجازی (کد دستگاه ۱۲۹۱۲۷)^۳
- **۹ ردیف یا دستگاه که ذیل ردیف دستگاه اصلی به صورت جدید در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۶ ذکر شده‌اند که عبارتند از:**

۱. سازمان برنامه و بودجه کشور - کمک به مؤسسات علمی، دینی، فرهنگی، هنری و ورزشی (ردیف ۷) ذیل سازمان برنامه و بودجه (کد دستگاه ۱۰۲۵۰۰)
۲. قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) - طرح شهید صیاد شیرازی (ردیف ۲) ذیل قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) (کد دستگاه ۱۱۱۵۰۰)
۳. قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) - طرح شهید سوداگر (ردیف ۳) ذیل قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) (کد دستگاه ۱۱۱۵۰۰)
۴. قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) - طرح شهید حسین همدانی (ردیف ۴) ذیل قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء (ص) (کد دستگاه ۱۱۱۵۰۰)
۵. صندوق توسعه فرهنگ قرآنی (ردیف ۳) ذیل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی (کد دستگاه ۱۱۳۶۰۰)
۶. وزارت آموزش و پرورش - اداره مدارس خارج از کشور (ردیف ۱۰) ذیل وزارت آموزش و پرورش (کد دستگاه ۱۲۷۵۰۰)
۷. وزارت آموزش و پرورش - خرید خدمات آموزشی در مناطق کمتربرخوردار (ردیف ۱۱) ذیل وزارت آموزش و پرورش (کد دستگاه ۱۲۷۵۰۰)
۸. شرکت آب و فاضلاب بروجرد (ردیف ۹۶) ذیل وزارت نیرو (کد دستگاه ۱۴۳۵۰۰)
۹. شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران (ردیف ۲۱) ذیل وزارت راه و شهرسازی (کد دستگاه ۱۵۳۰۰۰)

- **۴۵ ردیف یا دستگاه که در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ بوده‌اند، ولی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ حذف شده‌اند نیز عبارتند از:**

۱. دبیرخانه جنبش عدم تعهد ذیل نهاد ریاست جمهوری (کد دستگاه اصلی ۱۰۱۰۰۰)
۲. سازمان برنامه و بودجه - سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها (۳۱ استان) ذیل سازمان برنامه و بودجه کشور (کد دستگاه اصلی ۱۰۲۵۰۰)^۴
۳. وزارت دادگستری - کمک برای حمایت از بزه‌دیدگان و خسارت ناشی از احکام قضایی ذیل وزارت دادگستری (کد دستگاه اصلی ۱۰۸۰۰۰)
۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی - اجاره کانال‌های مایکروویو سازمان هواشناسی کشور برای پرداخت به شرکت مخابرات ایران ذیل وزارت اقتصادی و دارایی (کد دستگاه اصلی ۱۱۰۰۰۰)

۱. در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ به‌عنوان یک ردیف فرعی ذیل وزارت آموزش و پرورش (با کد ۱۲۷۵۰۰) ذکر شده بود.
 ۲. در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ به‌عنوان یک ردیف فرعی ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (با کد ۱۲۹۰۰۰) ذکر شده بود.
 ۳. همان.
 ۴. اعتبارات سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در جدول ۱-۲ «اعتبارات دستگاه‌ها و ردیف‌های متفرقه انتقالی به استان‌ها» آمده است.

۵. گمرک جمهوری اسلامی ایران - هزینه خرید پلمپ، هولوگرام و اسناد گمرکی ذیل گمرک جمهوری اسلامی ایران (کد دستگاه اصلی ۱۱۰۵۰۰)
۶. وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - پشتیبانی از کوثر ذیل وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (کد دستگاه اصلی ۱۱۱۱۰۰)
۷. ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - طرح شمیم (شهید شوکت پور) ذیل ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۱۳۰۰)
۸. ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - طرح شهید صابرين ذیل ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۱۳۰۰)
۹. ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - طرح شهید رشادی ذیل ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۱۳۰۰)
۱۰. ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - طرح شهید اله داد ذیل ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۱۳۰۰)
۱۱. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - تحقق قطب‌های علمی کشور، ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۵۰۰)
۱۲. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - کمک به کانون فرهنگی بسیج اساتید در دانشگاه‌ها، ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۵۰۰)
۱۳. مجتمع علمی، فرهنگی و تاریخی ربع رشیدی، ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۵۰۰)
۱۴. شورای فرهنگی، اجتماعی زنان، ذیل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۶۰۰)
۱۵. دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی - شورای تحول علوم انسانی دانشگاه‌ها، ذیل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۶۰۰)
۱۶. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها - کمک به ستاد عمره و عتبات دانشگاهیان، ذیل نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها (کد دستگاه اصلی ۱۱۳۶۳۰)
۱۷. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - بنیاد بین‌المللی فرهنگی - هنری امام رضا (ع) ذیل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۴۰۰۰)
۱۸. ستاد عالی کانون فرهنگی و هنری مساجد - کمک ذیل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (کد دستگاه اصلی ۱۱۴۰۰۰)
۱۹. دانشگاه پیام نور - مرکز مطالعات حقوقی ذیل دانشگاه پیام نور (کد دستگاه اصلی ۱۲۶۰۰۰)
۲۰. دانشگاه پیام نور - مرکز مطالعات مدیریت ذیل دانشگاه پیام نور (کد دستگاه اصلی ۱۲۶۰۰۰)
۲۱. وزارت آموزش و پرورش - ادارات کل آموزش و پرورش ذیل وزارت آموزش و پرورش (کد دستگاه اصلی ۱۲۷۵۰۰)^۱
۲۲. وزارت آموزش و پرورش - کمک به ایاب و ذهاب دانش‌آموزان مناطق روستایی ذیل وزارت آموزش و پرورش (کد دستگاه اصلی ۱۲۷۵۰۰)
۲۳. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - تحقق قطب‌های کشور، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۴. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - کمک به هزینه سرانه بیمارستان‌های آموزشی، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۵. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - مطالعه هم‌گروهی ملی، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۶. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - پیشگیری از بیماری‌های دهان و دندان کودکان زیر ۱۲ سال، ذیل وزارت

۱. اعتبارات ادارات کل آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در جدول ۲-۱۰ «اعتبارات دستگاه‌ها و ردیف‌های متفرقه انتقالی به استان‌ها» آمده است.

- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۷. فعالیت‌های فرهنگی دانشگاه‌های علوم پزشکی، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۸. کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۲۹. کمک به تربیت، تأمین و پایداری نیروی انسانی متخصص مورد نیاز، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۰۰)
۳۰. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - افزایش سرمایه صندوق رفاه دانشجویان، ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - صندوق رفاه دانشجویان (کد دستگاه اصلی ۱۲۹۰۲۵)
۳۱. سازمان بهزیستی کشور - حق بیمه سهم کارفرمایی کارکنان شاغل در مراکز نگهداری معلولین ذیل سازمان بهزیستی کشور (کد دستگاه اصلی ۱۳۱۵۰۰)
۳۲. بنیاد شهید و امور ایثارگران - شهدای منا ذیل بنیاد شهید و امور ایثارگران (کد دستگاه اصلی ۱۳۱۶۰۰)
۳۳. مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور - هزینه‌های نگهداری باغ‌های گیاه‌شناسی ذیل سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (کد دستگاه اصلی ۱۳۴۰۰۳)
۳۴. سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی - مرکز منطقه‌ای و بین‌المللی برنج آسیای میانه و غرب آسیا ذیل سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (کد دستگاه اصلی ۱۳۴۰۰۳)
۳۵. مرکز مدیریت منطقه‌ای آب شهری ذیل وزارت نیرو (کد دستگاه اصلی ۱۴۳۵۰۰)
۳۶. شرکت فرآوری اورانیم تولید سوخت هسته‌ای ذیل سازمان انرژی اتمی ایران (کد دستگاه اصلی ۱۴۴۰۰۰)
۳۷. شرکت اکتشاف و تأمین مواد اولیه صنعت هسته‌ای ایران ذیل سازمان انرژی اتمی ایران (کد دستگاه اصلی ۱۴۴۰۰۰)
۳۸. شرکت سهامی پسمانداری صنعت هسته‌ای ایران ذیل سازمان انرژی اتمی ایران (کد دستگاه اصلی ۱۴۴۰۰۰)
۳۹. وزارت جهاد کشاورزی - حمایت از مستضعفان سایر کشورها، ذیل وزارت جهاد کشاورزی (کد دستگاه اصلی ۱۵۱۰۰۰)
۴۰. وزارت جهاد کشاورزی - مرکز نوغانداری، ذیل وزارت جهاد کشاورزی (کد دستگاه اصلی ۱۵۱۰۰۰)
۴۱. وزارت راه و شهرسازی - اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان ذیل وزارت راه و شهرسازی (کد دستگاه اصلی ۱۵۳۰۰۰)
۴۲. وزارت راه و شهرسازی - دبیرخانه شورای عالی شهرسازی ذیل وزارت راه و شهرسازی (کد دستگاه اصلی ۱۵۳۰۰۰)
۴۳. وزارت راه و شهرسازی - مرکز آموزش عالی هوانوردی و فرودگاهی کشور ذیل وزارت راه و شهرسازی (کد دستگاه اصلی ۱۵۳۰۰۰)
۴۴. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - بیمه‌های اجتماعی ذیل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (کد دستگاه اصلی ۱۵۴۰۰۰)
۴۵. وزارت صنعت، معدن و تجارت - بازرسان شاغل در حوزه نظارت بر بازار ذیل وزارت صنعت، معدن و تجارت (کد دستگاه اصلی ۱۵۵۰۰۰)

- با توجه به قواعد حقوقی و قانونی مذکور مبنی بر اصول حاکم بر ردیف‌ها و دستگاه‌هایی که می‌توانند به صورت مستقل ذکر شوند حذف اکثر ۴۵ ردیف یا دستگاه فرعی که در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ بوده‌اند ولی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ نیامده‌اند به عنوان یک اقدام مثبت و اصلاحی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ شمرده می‌شود.
- در خصوص ۱۵ ردیف یا دستگاه اصلی که برای بار اول به صورت مستقل در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ ذکر شده‌اند لازم است این روند غیرقانونی اصلاح شده، ضمن برگشت ردیف یا دستگاه‌های فوق به ذیل دستگاه اصلی مربوط، همانند جایگاه قبلی اکثر آنها در جدول ۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۶ مورد اصلاح و تصویب قرار گیرند.^۱

۱. در خصوص ردیف ۱۲۹۱۰۰ با نام بنیاد امور بیماری‌های خاص هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطانی و ام‌اس و بیماری‌های نادر (از جمله اوتیسم و کمک EB) که همانند سال ۱۳۹۶ دوباره برخلاف قواعد حقوقی و قانونی به صورت مستقل آمده است، باید در خصوص جایگاهی آن به ذیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تصمیم‌گیری شود.